

Brussel, 2.12.2022
COM(2022) 683 final

2022/0397 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid — dat is opgericht bij de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, anderzijds — met betrekking tot het gebruik van het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid voor de uitwisseling van gegevens tussen organen en verbidingsorganen

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft het besluit tot vaststelling van het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in het Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid, dat is opgericht bij de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, anderzijds (“de handels- en samenwerkingsovereenkomst”)¹, met betrekking tot de voorgenomen vaststelling van een besluit betreffende het gebruik van het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid (Electronic Exchange of Social Security Information, EESSI) voor de uitwisseling van gegevens tussen organen en verbindingsorganen met het oog op de toepassing van het Protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid bij de handels- en samenwerkingsovereenkomst.

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. De handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, anderzijds

De handels- en samenwerkingsovereenkomst legt de basis voor brede betrekkingen tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk en bevat bepalingen over de coördinatie van de stelsels voor sociale zekerheid tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk. De overeenkomst is op 1 mei 2021 in werking getreden en wordt sinds 1 januari 2021 provisorisch toegepast.

2.2. Het Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid

Het Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid (“het Gespecialiseerd Comité”) is opgericht op grond van artikel 8, lid 1, punt p), van de handels- en samenwerkingsovereenkomst.

De taken van het Gespecialiseerd Comité zijn vastgesteld in artikel 8, lid 4, van de handels- en samenwerkingsovereenkomst. Het Comité heeft onder meer tot taak:

- toezicht te houden op de uitvoering en die uitvoering te evalueren en de goede werking van deze overeenkomst te verzekeren;
- besluiten vast te stellen, met inbegrip van wijzigingen, en aanbevelingen te doen over alle aangelegenheden waarin deze overeenkomst voorziet;
- technische kwesties te bespreken die voortvloeien uit de uitvoering van de overeenkomst.

Overeenkomstig artikel 8, lid 5, van de handels- en samenwerkingsovereenkomst is het Gespecialiseerd Comité samengesteld uit vertegenwoordigers van de Unie en van het Verenigd Koninkrijk. Overeenkomstig artikel 10, lid 2, van de handels- en samenwerkingsovereenkomst stelt het Comité besluiten vast en doet het aanbevelingen in onderlinge overeenstemming. In bijlage 1 bij de handels- en samenwerkingsovereenkomst is het reglement van orde van de gespecialiseerde comités vastgesteld.

¹ PB L 149 van 30.4.2021, blz. 10.

2.3. De beoogde handeling van het Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid

Het Gespecialiseerd Comité moet een besluit vaststellen betreffende de elektronische uitwisseling van informatie over de sociale zekerheid (“de beoogde handeling”).

Conform artikel SSCI.4, lid 2, van het protocol bestaat het doel van de beoogde handeling erin het gebruik van het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid goed te keuren voor de uitwisseling van gegevens tussen organen en verbindingsorganen met het oog op de toepassing van het Protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid bij de handels- en samenwerkingsovereenkomst.

Het beoogde besluit zal bindend voor de partijen zijn overeenkomstig artikel 10, lid 1, van de handels- en samenwerkingsovereenkomst. Overeenkomstig regel 9, lid 3, van bijlage 1 bij de handels- en samenwerkingsovereenkomst wordt in besluiten van het Gespecialiseerd Comité de datum waarop ze van kracht worden, vermeld.

3. NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

Het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid (Electronic Exchange of Social Security Information, EESSI) is een IT-systeem dat instellingen voor sociale zekerheid overal in de EU helpt informatie uit te wisselen over de verschillende takken van sociale zekerheid die onder Verordening (EG) nr. 883/2004² vallen. Het gebruik van het EESSI heeft verschillende voordelen. Het EESSI maakt bijvoorbeeld snellere en efficiëntere uitwisselingen tussen instellingen voor sociale zekerheid mogelijk — waardoor ze individuele gevallen sneller kunnen behandelen —, zorgt voor een nauwkeurigere uitwisseling van gegevens dankzij het gebruik van gestandaardiseerde elektronische documenten en procedures, biedt garanties tegen fraude en fouten en waarborgt de veilige verwerking van persoonsgegevens via een gemeenschappelijke en veilige infrastructuur.

Het Verenigd Koninkrijk heeft aan het EESSI deelgenomen zolang het land een lidstaat van de Unie was. Bovendien bepaalt artikel 34, lid 2, van het Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (“het terugtrekkingsakkoord”)³ dat het Verenigd Koninkrijk aan het EESSI moet deelnemen en de daaraan verbonden kosten moet dragen met het oog op de uitvoering van het akkoord.

Net als Verordening (EG) nr. 883/2004 en het terugtrekkingsakkoord vereist de uitvoering van het protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid bij de handels- en samenwerkingsovereenkomst dat informatie over sociale zekerheid wordt uitgewisseld tussen nationale organen in de lidstaten en het Verenigd Koninkrijk. Artikel SSCI.71, lid 4, van het protocol bepaalt dat — voor de uitvoering van het protocol — het Verenigd Koninkrijk aan het EESSI kan deelnemen en de daaraan verbonden kosten draagt. Overeenkomstig artikel SSCI.4, lid 2, van het protocol kunnen gegevens tussen de organen of verbindingsorganen van de lidstaten en het Verenigd Koninkrijk via het EESSI worden uitgewisseld, mits het Gespecialiseerd Comité daartoe goedkeuring verleent. Voorts bepaalt artikel SSCI.4, lid 2, van het protocol dat, voor zover formulieren en documenten worden uitgewisseld via het EESSI, de op het EESSI-systeem toepasselijke voorschriften in acht moeten worden genomen.

² Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (PB L 166 van 30.4.2004, blz. 1).

³ PB L 29 van 31.1.2020, blz. 7.

Door van het EESSI gebruik te maken zouden zowel de bevoegde nationale autoriteiten van de lidstaten en het Verenigd Koninkrijk als personen die zich tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk verplaatsen, dezelfde bovenvermelde voordelen genieten. Daarom steunt de Unie het gebruik van het EESSI voor de uitvoering van het protocol.

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van “*de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst*”.

Het begrip “*handelingen met rechtsgevolgen*” omvat tevens handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van de op het betrokken lichaam toepasselijke volkenrechtelijke bepalingen.

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

Het Gespecialiseerd Comité is een krachtens een overeenkomst — namelijk de handels- en samenwerkingsovereenkomst — opgericht lichaam.

Het door het Gespecialiseerd Comité vast te stellen besluit is een handeling met rechtsgevolgen. Overeenkomstig artikel 10 van de handels- en samenwerkingsovereenkomst zal de beoogde handeling bindend voor de Unie en het Verenigd Koninkrijk zijn uit hoofde van het internationaal recht.

De beoogde handeling strekt niet tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst.

De enige doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling hebben betrekking op de goedkeuring van het gebruik van het EESSI voor de uitvoering van het Protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid bij de handels- en samenwerkingsovereenkomst.

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is daarom artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt wordt ingenomen.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De belangrijkste doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling hebben betrekking op de coördinatie van de sociale zekerheid.

De materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is daarom artikel 48 VWEU.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is artikel 48 VWEU, in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU.

5. BEKENDMAKING VAN DE BEOOGDE HANDELING

Aangezien het besluit van het Gespecialiseerd Comité het gebruik van het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid in beginsel verplicht maakt voor de uitwisseling van gegevens tussen organen en verbindingsorganen met het oog op de uitvoering van het Protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid bij de handels- en samenwerkingsovereenkomst — en dus de rechten en plichten van de partijen uit hoofde van dat protocol wijzigt —, is het passend het besluit na de vaststelling ervan bekend te maken in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid — dat is opgericht bij de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, anderzijds — met betrekking tot het gebruik van het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid voor de uitwisseling van gegevens tussen organen en verbingsorganen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 48, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, anderzijds, (“de handels- en samenwerkingsovereenkomst”) is door de Unie bij Besluit (EU) 2021/689 van de Raad⁴ van 29 april 2021 gesloten, op 1 mei 2021 in werking getreden en sinds 1 januari 2021 voorlopig toegepast.
- (2) Overeenkomstig artikel 778, lid 1, van de handels- en samenwerkingsovereenkomst maken de protocollen en bijlagen bij die overeenkomst integrerend deel uit van de overeenkomst. Overeenkomstig artikel 783, lid 3, van de handels- en samenwerkingsovereenkomst worden — vanaf de datum waarop de overeenkomst voorlopig wordt toegepast — verwijzingen naar de datum van inwerkingtreding ervan verstaan als verwijzingen naar de datum met ingang waarvan de overeenkomst voorlopig wordt toegepast.
- (3) Krachtens artikel 8, lid 4, punt c), van de handels- en samenwerkingsovereenkomst is het Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid bevoegd besluiten vast te stellen, met inbegrip van wijzigingen, en aanbevelingen te doen over alle aangelegenheden waarin die overeenkomst voorziet. Overeenkomstig artikel 10 zijn de door een comité vastgestelde besluiten bindend voor de partijen.
- (4) Artikel SSCI.71, lid 4, van het Protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid bij de handels- en samenwerkingsovereenkomst bepaalt dat het Verenigd Koninkrijk — voor de uitvoering van dat protocol — aan het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid kan deelnemen en de daaraan verbonden kosten draagt.

⁴ PB L 149 van 30.4.2021, blz. 2.

- (5) Overeenkomstig artikel SSCI.4, lid 2, van het Protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid kan de uitwisseling van gegevens tussen de organen of verbindingsorganen, onder voorbehoud van de goedkeuring van het Gespecialiseerd Comité voor de coördinatie van de sociale zekerheid, geschieden via het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid. Voor zover formulieren en documenten worden uitgewisseld via het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid, moeten de op het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid toepasselijke voorschriften in acht moeten worden genomen.
- (6) Het gebruik van het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid met het oog op de toepassing van het Protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid zou voor de lidstaten en het Verenigd Koninkrijk, de organen voor sociale zekerheid en personen die zich tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk verplaatsen, voordelen opleveren, namelijk een snellere, nauwkeurigere en veiligere uitwisseling van gegevens over sociale zekerheid in het kader van het Protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid. Het Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid moet daarom een besluit vaststellen om de uitwisseling van gegevens via het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid goed te keuren.
- (7) Het is passend het standpunt te bepalen dat namens de Unie in het Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid moet worden ingenomen, aangezien het beoogde besluit van het Gespecialiseerd Comité voor de Unie bindend zal zijn,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in het bij artikel 8, lid 1, punt p), van de handels- en samenwerkingsovereenkomst opgericht Gespecialiseerd Comité voor coördinatie van de sociale zekerheid, strookt met het aan dit besluit gehecht besluit van het Gespecialiseerd Comité.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter